

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direksiooni, ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 12 (195) Neljapäeval, 28. juunil 1956. a. VIII aastakäik

Huvitavat suvevaheaga!

Juuni viimastel päevadel jäävad instituudi auditooriumid tühjaks, lõpevad viimased eksamid ja ka noorematel kursustel algab suvepuhkus.

Üliõpilased on väsinud peale pingutatavat vaimset tööd kevadsemestril ja eriti eksamisesiooni ajal.

Kuidas siis veeta suvepuhkus selliselt, et korralikult puhata ja koguda energiavaru järgmiseks õppeaastaks. On kindlasti üksikuid selliseid üliõpilasi, kes arvavad, et õigeks puhkuseks saab nimetada ainult lebamist rannaliival, kergesisuliste raamatute lugemist, äärmisel juhul veel kinos, teatris ja kontserdikäimist. Tegelikult aga sellise nn. «laisklemispuhkuse» tulemusena üliõpilane muutub loluks ja ükskõikseks ning alustab uut õppeaastat mitteväljapuhana.

Oige puhkus on aktiivne — tuleb teha füüsilist tööd, mida õppeaasta kestel on paljud vähe teinud, osa võtta turismimatkadest ja ekskursioonidest ning spordiüritustest.

Just nimelt kehalest tööga või spordiga arendame ennast füüsiliselt, kogume energiat ja vastupidavust järgmiseks õppeaastaks.

Käesoleval suvel on meie üliõpilastel eriti head võimalused suvevaheaja kasulikuks ja huvitavaks veetmiseks.

Instituudi komsomolorganisatsioon saadab välja ešeloni üliõpilasi suvisteks viljakoristustöödeks uudismaadele. Sellest riiklikust tähtsast üritusest osavõtjad sõidavad läbi kogu Nõukogude Liidu Euroopaosa ja osa Siberist või Kazahstanist. Ühine töö ja puhkus uudismaadel on kahtlemata kasulik ja huvitav.

Samuti on üliõpilastel võimalus osa võtta meie ühiselamu ehitustöödest, sõita šeflusalusesse kolhoosi «Mahtra» heinatöele jne. Suurt tähelepanu on ühiskondlikud organisatsioonid pööranud suvevaheaja ürituste plaani koostamisel spordiüritustele, turismimatkadega, isetegevuskollektiivide väljasõitudele jne.

Nii organiseeritakse juulikuus Kloogal sportlik puhkelaager. TPI kergetegevustiklased kohtuvad juulis Paide ja Kohtla-Järve meeskondadega ja võtavad osa spordiühing «Kalevi» esivõistlustest. Turismisektsioon organiseerib matkad Karpaatidesse, Saaremaale, Lõuna-Eestisse ja mujale. Üliõpilased-purjesportlased sooritavad kaugesõidud Kaliningradi ja Viiburisse.

Isetegevuskollektiividest esineb TPI meeskoor kontsertidega Tallinnas, Moskvas ja võtab koos naiskoori ja estraadiorkestriga osa üliõpilaste laulupäevast Tartus.

Osa üliõpilasi sõidab suvevaheajal kodukolhoosidesse. Kahtlemata tuleks neil kolhoosnikuid abistada suviste heinatööde ja viljakoristustööde läbiviimisel ja samuti ka ühiskondliku töö osas, kas siis spordivõistluste või pidude organiseerimisel, või läbi viies selgitustööd partei ja valitsuse otsustest ja poliitikat põllumajanduse ja tööstuse alal.

Seoses Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 40. aastapäeva lähenemisega on soovitatav ja vajalik koguda vanade revolutsionääride mälestusi ja vanu dokumente, mis omavad ajaloolist väärtust. Siin saavad samuti kaasa aidata meie üliõpilased, kütitledes kodukolhoosis või linnas elunevaid revolutsionääre, tutvudes neil või teistel isikutel olemasolevate revolutsiooniliste materjalidega, mis aja möödudes võivad meie ühiskonnale muidu kaduma minna.

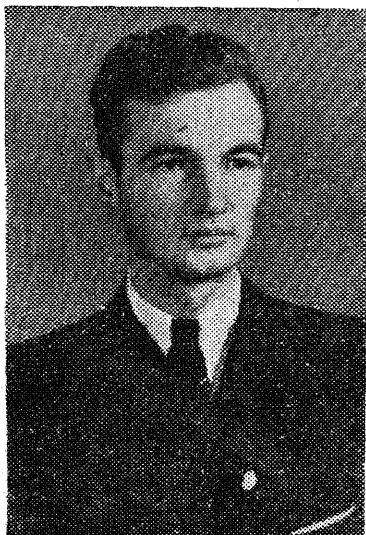
Võimalusi suvevaheaja kasulikuks ja huvitavaks veetmiseks on palju. Peamine sõltub aga üliõpilastest endast. Kes võtab innuga ja huviga osa mitmesugustest üritustest, see ka puhkab aktiivselt ja asub sügissemestril kosununa õppetööle, kes aga lõõb niisama aega surnuks, see hiljem kahetseb kasutult veedetud suve ja võibolla ka noorust.

Üliõpilased sõitkem suvevaheajaks uudismaadele viljakoristustöödele! Abistagem kolhoosnikuid ja meie ühiselamu ehitajaid! Veetkem otstarbekalt vaba aega!

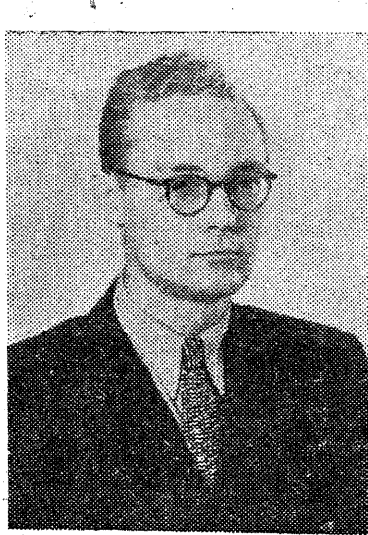
KÄESOLEVAL AASTAL MEIE INSTITUUDI KIITUSEGA LÕPETANUD SELTSIMEHI

UNO KIUDSOO, ehitusteaduskond

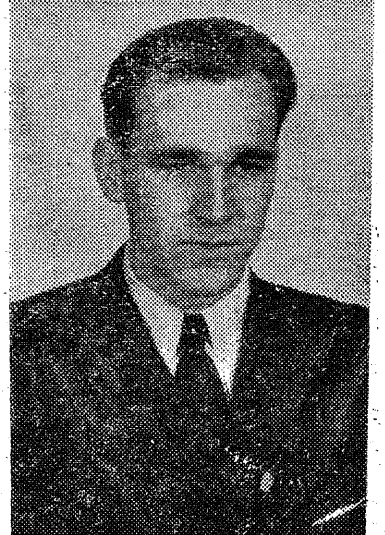
HANS RAID, keemia-mäeteaduskond

ILMAR TERGEM, mehaanikateaduskond

HELI VOORE, keemia-mäeteaduskond

LEMBIT MAINE, ehitusteaduskond

OLKNO Keskkomitee üleskutse Nõukogudema noortele abistada uususkaid uudismaail viljakoristustöödel, on leidnud elavat vastukaja ka meie instituudi üliõpilaste hulgas.

Instituudi komsomolomitee pöördus üleskutsega sõita uudismaile viljakoristustöödele, kõigi üliõpilaste poole. Võtta osa tööst uudismaail, tähendab oma kättega kirjutada ridu nõukogude noorte kangelasliku töö ajalukku, tähendab olla kommunistliku noorsooühingu kuulsate võitlustraditsioonide otseseks jätkajaks.

Meie instituudi ešelon asub teele uudismaadele juulikuul esimesel poolel. Instituudi üliõpilastest moodustatud lööksalk asub tööle ühes sovhoosis. Uudismaail sõidetakse tagasi septembris. Õppetöö uudismaail töötavale õpperühmale algab 1. oktoobril.

Sõit sihtkohta kestab 8—10 päeva. Teeloleku päevade eest makstakse päevaraha 15 rubla päevas. Töötamise ajal üliõpilastele säilitatakse stipendium ja iga väljatöötatud normipäeva eest makstakse vastavalt soovhoosi poolt kehtestatud tasule, kuid mitte vähem kui 12 rubla. Kolhoosis töötamise korral on miinimumtasuna ette nähtud 5 rubla raha ja 3 kg vilja ühe normipäeva eest, kusjuures vilja võib välja võtta oma alatisele

elukohale lähimast riiklikust viljalaoost, soovi korral võib saada ka vastava summa rahas. Toidu valmistamine ja telkelamute püstitamine toimub üliõpilaste oma jõududega.

Noored sõidavad uudismaadele komsomoli lähetuskirjadega eesotsas rajooni ja organisatsioonide komiteede töötajatega.

Sõitasaovijail tuleb esitada avaldus instituudi komsomolomiteele. Avaldused vaatab personaalses kerras läbi rajoonikomitee juurde moodustatud komisjon.

Juba nüüd on meie instituudis sõitasaovijaid rohkesti. Esimestena esitasid avaldused õpperühma MA-66 komsomoligrupi sekretär R. Liiv, õpperühma L-61 üliõpilased kommunistlikud noored Aništšenko, Krasnopevtsev, Ossipov jt. Esimeste hulgas olid ka kommunistlikud noored Aakman ja Annus õpperühmast L-42. Mitmed õpperühmad kavatsesid sõita uudismaadele täies koosseisus.

Seltsimehed üliõpilased! Sõidame uudismaadele viljakoristustöödele! Olgu meie valmisolek tööks nõukogude rahva hüvanguks veelkordseks tõendiks meie ustavusest kommunistlikule parteile!

E. PAALMANN, ELKNO TPI Komitee sekretär

Marksismi-leninismi aluste õpetamisest

Kevadise eksamisesiooni tulemused marksismi-leninismi alustes osutusid teatavasti dialektilise materialismi osas nõrgemaks oodatust. Milles siis seisneb põhjus, et just filosoofiaalastes küsimustes vastused jäid väherahuldavateks. Osutub, et mõningad probleemid on jäänud lihtsalt lõpuni analüüsima, mõningais küsimusis tekkis aga üliõpilasel eksaminaatoriga hoopis lahkuminev arvamus.

Kahtlematult räägib see esiteks puudustest loengute läbiviimisel. Millega põhjendab näiteks marksismi-leninismi aluste kateeder asjaolu, et õppeaasta jooksul mehaanika- ja insener-majandusteaduskonna I kursuse üliõpilastele pidasid loenguid 6(!) õppejõudu? Nii näiteks ajaloolist materjali käsitlesid sm-d Arhangel'ski ja Schmidt, dialektilist materialismi sm. Tšernov, NLKP XX kongressi otsuseid aga sm-d Lambakhar ja Sipsakas. On siin tegu käsitletava materjali spetsiifikaga? Ei tohi aga unustada, et iga õppejõud omab teatud määrani erineva metoodika loengumaterjali edasiantamiseks, mistõttu üliõpilased peavad kõigepealt kohanema uue õppejõuga, tema loengustestemiga. Samuti on õppejõud ise raskendatud olukorras, kuna tal on raske orgaaniliselt siduda käsitletavat materjali eelnenuga, millist käsitles hoopis teine õppejõud. Siit tulenebki rida arusaamatusi eksameil. Näiteks kui sm. Schmidile vastata eksamil küsimusele materia liikumise vormidest, et Engels defineeris 5 materia liikumisvormi, käesoleval ajal aga arvestatakse 7 liikumisvormiga (kueendana — mõtlemine, tead-

mus; seitsmendana — aatomisemine liikumine), siis süüdistatakse teid selles, et olete ilmselt vaesli aru saanud antud probleemist ja et tegelikult saab eristada ainult 5 materia liikumisvormi (mehaaniline, füüsikaline, keemiline, bioloogiline ja ühiskondlik liikumine). Ometi sm. Tšernovi loengute konspektis on antud üldtähendatud 7 liikumisvormi, kuigi lisamärkusega, et vaidlusi liikumisvormide hulga üle on skolastilise iseloomuga nende raske eristatavuse tõttu üksteisest. See on vastus, mis osutuks rahuldavaks sm. Tšernovi jaoks, osutub ebarahuldavaks sm. Schmidt jaoks. Ilmselt üliõpilane on asetatud olukorda, kui ta küsimusele materia liikumisvormide hulga kohta peab vastama küsimusega: «Kui palju soovite?»

Marksismi-leninismi aluste õppimisel on erilist tähtsust omistatud iseseisvale tööle kohustusliku ja soovitatava kirjanduse läbitöötamise näol ulatuses, mis on kinnitatud NSV Liidu Kõrgema Hariduse Ministeeriumi Ühiskonnateaduste Õpetamise Valitsuse poolt. Põhiliseks matrisjaliks üliõpilasele eksamiteks ettevalmistamisel jääb siiski loengumaterjal. Iseseisev töö on mõeldav ainult jooksva õppe- ja seminaritöö käigus, kuna eksamiperioodil kohustusliku kirjanduse läbitöötamine käib ilmselt üle jõu. Kui arvestada asjaolu, et eksameil üliõpilasel küsimuse valgustamiseks, millise käsitlemiseks loenguil on ette nähtud keskmiselt 2 akadeemilise käsitlemiseks loenguil on minutit (arvestades üliõpilase vastamisajaga eksamil 20 min. kolme küsimuse jaoks), siis loengu jaoks ettenähtud aeg peaks

Käesoleva aasta mai- ja juunikuul jooksul on meie instituudi kollektiiv rikastunud nelja tehniliste teaduste kandidaadi võrra. Nii kaitses edukalt oma väitekirja teemal «Ringsilindrilise raudbetoonkooriku pingelokorra uurimine arvestades diafragma deformatsioone», ehituskonstruktioonide kateedri aspirant sm. Nigul.

Keemilise tehnoloogia kateedri assistent sm. Ründal käsitas oma väitekirjas «Kukersitise põlevkivibensiini keemilise koosseisu ja füüsikaliste omaduste uurimine» väga akutaalseid küsimusi seoses põlevkivi ümbertöötamis- saadustega ja tuli nende lahendamiseks toime küllaltki hästi.

Uksmeelselt tunnustati tehniliste teaduste kandidaadi teadusliku asime omistamise väärtusteks ka graafika kateedri vanemõpetaja sm. Rünga dissertatsioon «Perspektiivaksonomeetria fundamentaalülesanne» ja metallide tehnoloogia kateedri aspirandi sm. Valdma väitekirja «Metallide kulumisprotsessi uurimine abratsiivse vahetõlmel».

Käesoleva kuu viimastel päevadel kaitsesid oma väitekirju tehniliste teaduste kandidaadi teadusliku asime taotlemiseks veel kütuste keemilise tehnoloogia kateedri aspirant sm. Lippmaa, kellel on valminud dissertatsioonina töö «Põlevkivi termilise lagunemise produktide eraldumise dünaamika» ja ehitustööde teostamise kateedri vanemõpetaja sm. Jürisson, kes dissertatsioonina «Orgaanilise täidise välisseinad Eesti NSV tingimustes» esitab uurimuse uuest, ökonoomsest seinakonstruktsioonist.

Samal ajal kaitses oma väitekirja «Spetsialiseerimine ja koopereerimine Eesti NSV kohaliku tüüpi tööstuses» majandusteaduste kandidaadi teadusliku kraadi taotlemiseks ka tööstus-ökonomika kateedri dotsent sm. Rannes.

Õppejõule andma küllaldase võimaluse antud küsimuse lahendamiseks. Kahjuks dialektilise materialismi käsitlemisel sm. Tšernovi kui ühe parema ja üliõpilaste poolt tunnustatuina lektoril loengud jäid puudulikeks idealistlike voolude iseärasuste lahutamiseks sellises ulatuses, nagu neid käsitles eksameil sm. Schmidt.

Dialektilise materialismi kui filosoofilise distsipliini kõikeharras käsitlemine eriti I kursusel ei ole muidugi mõeldav. On loomulik, et see nõuab pikemaajalist süvenemist ja süstemaatilist marksismi-leninismi klassikute tööde tundmaõppimist. Kuid ebaeeldivam kui puudulik teadmised on üliõpilasele igatahes see, kui ta antud küsimuses on ebaõigesti orienteerunud. Uheks põhjuseks on siin kahtlematult puudulik üliõpilaste ettevalmistus seminarideks, mis meil kahjuks pahatihti esineb. Selle tõttu ei suudeta ka seminarides kõiki küsimusi põhjalikult analüüsida. Küsimused aga võivad kerkida ja kerki- vadki üles just materjali läbitöötamisel.

Oleks õige teha mõningaid järeldusi nii marksismi-leninismi aluste kateedril kui ka üliõpilastel antud tähelepanekust käesoleva aasta kevadsemestril eksamisesiooni tulemustest.

A. LEET (ME-23)

